

HỒ CHÍ MINH TRUYỀN BÁ CHỦ NGHĨA MÁC-LÊNIN CHO THANH NIÊN VIỆT NAM

ThS. Trần Hải Hà (*)

Hồ Chí Minh có công truyền bá chủ nghĩa Mác - Lê-nin không chỉ ở Việt Nam mà còn ở nhiều nước trên thế giới. Nhiều bài báo của Người đã được đưa vào tác phẩm Bản án chế độ thực dân Pháp, xuất bản năm 1925, một công trình nghiên cứu về bản chất của chủ nghĩa thực dân, thức tỉnh và cổ vũ nhân dân các nước thuộc địa đứng lên tự giải phóng. Hoạt động trong tổ chức Quốc tế Cộng sản, Người tích cực đưa lý luận Mác - Lê-nin vào phong trào cách mạng ở các nước thuộc địa; kiên trì bảo vệ, phát triển sáng tạo những quan điểm của Lê-nin về vấn đề dân tộc và thuộc địa; hướng sự quan tâm của Quốc tế Cộng sản tới phong trào giải phóng dân tộc. Với trách nhiệm là Ủy viên Ban phương Đông của Ban Chấp hành Quốc tế Cộng sản, Người hướng dẫn và xây dựng phong trào cách mạng, phong trào cộng sản ở các nước châu Á và xúc tiến thành lập Đảng cộng sản ở Việt Nam.

Sức lan tỏa của cuộc cách mạng giải phóng dân tộc ở Việt Nam do Hồ Chí Minh lãnh đạo đối với các dân tộc thuộc địa và phụ thuộc rất mạnh mẽ. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giải phóng dân tộc và chủ nghĩa xã hội đã ảnh hưởng sâu sắc tới phong trào cách mạng ở hàng trăm nước thuộc địa và phụ thuộc ở châu Á, châu Phi và châu Mỹ La-tinh. Hàng loạt các phong trào giải phóng dân tộc liên tiếp nổ ra ở các nước Á, Phi và Mỹ La-tinh rộng lớn trong suốt các thập kỷ 50, 60 và 70 của thế kỷ XX. Hệ thống thuộc địa thế giới đã từng được chủ nghĩa thực dân đế quốc xây dựng rờn rã trong 500 năm đã nhanh chóng sụp đổ hoàn toàn chỉ trong vòng chưa đầy 50 năm sau mốc son Việt Nam mang đậm dấu ấn Hồ Chí Minh.

Xuất phát từ chủ nghĩa yêu nước, nhưng chủ nghĩa yêu nước ở Người vừa kế thừa tinh hoa của chủ nghĩa yêu nước truyền thống, vừa bao hàm một tinh thần đổi mới phù hợp với yêu cầu và xu thế của thời đại. Và chính chủ nghĩa yêu nước đó là tiền đề đưa Người đến cuộc gặp gỡ kỳ thú với Luận cương về vấn đề dân tộc và thuộc địa của Lênin, đã làm sáng tỏ con đường đi tìm chân lý cho dân tộc - chủ nghĩa cộng sản. Từ bước chuyển căn bản trong nhận thức tư tưởng đó, Người bắt đầu chuẩn bị và dần dần từng bước đưa chủ nghĩa Mác - Lênin vào trong nước. Quá trình truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin có thể phân chia thành 3 chặng, tương

(*) *Giảng viên Khoa Xây dựng Đảng và Tư tưởng Hồ Chí Minh, Học viện Cán bộ*

ứng với 3 thời kỳ hoạt động của Nguyễn Ái Quốc trên 4 địa bàn: Thời kỳ Pari: sự khởi đầu của quá trình; Thời kỳ Mátxcova: phác thảo những nét lớn về chiến lược của cách mạng Việt Nam; Thời kỳ Quảng Châu - vùng Đông Bắc Xiêm: bắt tay xây dựng tổ chức cách mạng. Vào Việt Nam, chủ nghĩa cộng sản đã được Nguyễn Ái Quốc kết hợp với những tiền đề kinh tế - xã hội, chính trị - tư tưởng Việt Nam để xác lập tư tưởng cộng sản ở Việt Nam, cụ thể là kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân, Bôn-sê-vích hóa Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên và Tân Việt Cách mạng Đảng... và cuối cùng, dẫn đến sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam - một sự thắng lợi rực rỡ vào bậc nhất của phong trào công nhân và dân tộc, của chủ nghĩa Mác - Lênin. Tìm đến với chủ nghĩa Mác-Lênin, Người nhận ra rằng cách mạng muốn thành công, trước hết phải tập hợp lực lượng cách mạng, muốn thức tỉnh dân tộc đi theo con đường cách mạng thì trước hết phải giác ngộ cách mạng cho thanh niên và từ thức tỉnh thanh niên để thức tỉnh dân tộc.

Khi truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin vào Việt Nam, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã chọn đối tượng thanh niên để xây dựng tổ chức cách mạng đầu tiên cho dân tộc là Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên và xuất bản tờ báo Thanh Niên. Năm 1926-1927, Người trực tiếp mở nhiều lớp huấn luyện, đào tạo nhiều thanh niên Việt Nam yêu nước, rồi đưa trở về nước xây dựng phát triển phong trào cách mạng, trong số đó nhiều người sau này đã trở thành những cán bộ lãnh đạo xuất sắc của Đảng ta. Ngay từ khi đất nước còn trong đêm đen nô lệ, Người đã nêu tư tưởng: Thức tỉnh thanh niên để đi đến thức tỉnh dân tộc. Vào những năm đầu khi nước ta giành được độc lập, Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy: “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà”, “nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh, một phần lớn là do các thanh niên”. Người cho rằng sự phát triển trong tương lai của đất nước và tiền đồ vẻ vang của dân tộc nằm trong tay thanh thiếu nhi. Vì thế, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: Thanh niên “phải tham gia ý kiến vào công việc của chính phủ, chiến đấu giữ lấy nền độc lập và tự rèn luyện từ bây giờ để sau này lên thay những thủ lĩnh mà gánh vác những việc trọng đại của nước nhà”. Người đã tích cực tổ chức huấn luyện, phát triển lực lượng thanh niên cách mạng của nước nhà. Tháng 7 năm 1924, Hồ Chí Minh tham gia lãnh đạo Đại hội quốc tế thanh niên lần thứ IV và cũng là đồng tác giả của “Bản luận cương về thanh niên thuộc địa”. Một trong những cái mốc quan trọng đánh dấu bước phát triển mới của cách mạng Việt Nam đó là sự ra đời của Hội Việt Nam cách mạng thanh niên do người sáng lập vào tháng 6-1925. Thông qua tổ chức các lớp học, Người đã trực tiếp thuyết giảng, bồi dưỡng cho nhiều thế hệ thanh niên về lòng yêu nước, chủ nghĩa Mác – Lênin, con đường giải phóng dân tộc... Từ ngày 20-26/3/1931, tại Hội nghị Ban Chấp hành

Trung ương Đảng lần thứ 2, Trung ương Đảng đã dành một phần quan trọng trong chương trình làm việc để bàn về công tác thanh niên và đi đến những quyết định có ý nghĩa đặc biệt, như các cấp ủy Đảng từ Trung ương đến địa phương phải cử ngay các ủy viên của Đảng phụ trách công tác Đoàn. Trong Di chúc trước lúc đi xa, Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn: “Đoàn viên và thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa “hồng” vừa “chuyên”. Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”. Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng lẫy lừng của mình, thanh niên luôn được coi là lực lượng xung phong, đi đầu, và Người đặc biệt quan tâm đào tạo, bồi dưỡng thanh niên để phục vụ sự nghiệp cách mạng. Bản thân Bác cũng là một minh chứng sinh động về tấm gương tuổi trẻ quyết tâm gây dựng sự nghiệp lớn lao, thoát ra khỏi lối sống, nếp nghĩ đã cổ hủ, lạc hậu. Hơn ai hết, Bác thấy rõ sự đóng góp của tuổi trẻ Việt Nam trong sự trường tồn và phát triển bền vững của dân tộc. Họ là lực lượng tham gia đông đảo và nhiệt tình nhất, hùng hậu nhất, dũng cảm nhất trong các cuộc chống xâm lăng, là những con người có lý tưởng, giàu đức hy sinh, sẵn sàng xả thân và trở thành một lực lượng chủ yếu trong khối liên minh cách mạng.

Từ những nhận thức đó, Hồ Chí Minh luôn luôn khẳng định: Vận mệnh của dân tộc, tương lai của đất nước tùy thuộc vào ý chí, nghị lực của thanh niên. Nhà cách mạng Nguyễn Ái Quốc không chỉ kêu gọi, thức tỉnh thanh niên mà còn trực tiếp đến với họ, tổ chức, dẫn dắt họ vào con đường đấu tranh. Người đã thành lập tổ chức Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên với trù tính “nó là quả trứng, mà từ đó nở ra con chim non cộng sản” và thực tế đã diễn ra đúng như vậy.

Đảng Cộng sản Việt Nam cũng đã luôn xác định đoàn viên thanh niên là lực lượng xung kích của cách mạng và đề ra nhiều chủ trương giáo dục, bồi dưỡng, tổ chức đoàn viên thanh niên thành lực lượng tin cậy, kế tục sự nghiệp cách mạng của Đảng và của dân tộc. xuất phát từ tình yêu quê hương đất nước, yêu đồng bào và đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, tinh thần dân tộc, ý chí kiên cường của lực lượng thanh niên luôn được phát huy cao độ. Trong kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược 1945-1954, dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đoàn Thanh niên Cứu quốc Việt Nam đã tập hợp hàng triệu đoàn viên thanh niên làm nhiệm vụ xung kích bảo vệ và củng cố chính quyền dân chủ nhân dân, xây dựng chế độ mới, chuẩn bị cho cuộc kháng chiến lâu dài của dân tộc. Thực hiện các nhiệm vụ quan trọng như mở đường cho bộ đội hành quân, đảm bảo giao thông của

ta và phá hoại giao thông cản bước tiến của địch, vận tải vũ khí, cơ sở vật chất, trang thiết bị, rà phá bom mìn, vận chuyển và chăm sóc thương bệnh binh ở các chiến dịch lớn như Biên giới, Tây Bắc, Bình Trị Thiên, Liên khu V, đặc biệt là tại mặt trận Điện Biên Phủ, đoàn viên thanh niên đã góp phần cùng toàn Đảng, toàn quân, toàn dân thực hiện thắng lợi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp. Trong những năm kháng chiến chống Mỹ, phong trào “Ba sẵn sàng” ở miền Bắc hòa nhịp với phong trào “Năm xung phong” ở miền Nam tạo nên khí thế cách mạng sôi nổi của đoàn viên thanh niên trên khắp cả nước. Tất cả điều đó đã chứng tỏ Đoàn Thanh niên “xứng đáng là trường học cộng sản chủ nghĩa của lớp người trẻ tuổi, là cánh tay đắc lực và đội hậu bị tin cậy của Đảng”. Trước yêu cầu quá trình hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, đòi hỏi phải tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên nhằm bồi dưỡng và phát huy hiệu quả vai trò, trách nhiệm của thanh niên trong tình hình mới, Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 7 (khóa X) đã ra Nghị quyết “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng về công tác thanh niên trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”. Tiếp đó, để cụ thể hóa thêm một bước về công tác đào tạo, bồi dưỡng thanh niên, Chiến lược phát triển thanh niên Việt Nam giai đoạn 2011 – 2020 của nước ta vừa mới ban hành (30-12-2011) cũng đã nêu rõ mục tiêu: Xây dựng thể hệ thanh niên Việt Nam phát triển toàn diện, giàu lòng yêu nước, có đạo đức cách mạng, ý thức công dân và lý tưởng xã hội chủ nghĩa; có trình độ học vấn, nghề nghiệp và việc làm; có văn hóa, sức khỏe, kỹ năng sống và ý chí vươn lên; xung kích, sáng tạo làm chủ khoa học, công nghệ tiên tiến; hình thành nguồn nhân lực trẻ có chất lượng cao đáp ứng yêu cầu thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Phát huy vai trò, trách nhiệm của thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

<http://www.bqllang.gov.vn/>

<http://doanthanhnienvn.vn/>

Hồ Chí Minh Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, HN.2011, T.2, T.3, T.5

Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011